

Inițiativa franceză de descurajare nucleară și securitatea europeană: implicații juridice și strategice ale unei dezbateri privind România

STUDIU

Tema analizată în acest studiu a intrat recent în atenția spațiului public european și românesc ca urmare a unor declarații și dezbateri politice privind posibilitatea extinderii rolului descurajării nucleare franceze în securitatea europeană. Prezenta analiza are un caracter exclusiv informativ și analitic. Analiza nu urmărește formularea unor soluții sau recomandări de politică publică și nu pleacă de la premisa existenței unei decizii privind implicarea României în inițiativele discutate în spațiul public. Analiza are ca scop doar clarificarea cadrului strategic și juridic al unui subiect recent mediatizat, oferind cititorilor o imagine structurată asupra principalelor argumente și implicații identificate în dezbaterea publică.

Implicațiile juridice, strategice și politico-instituționale ale unei eventuale găzduiri în România a unor componente ale descurajării nucleare franceze. Analiză prospectivă pentru fundamentarea deciziei publice

Premisa analizei și delimitarea obiectului studiului

Orice studiu serios trebuie să pornească de la o precizare metodologică: obiectul nu îl constituie o decizie deja luată de România, ci evaluarea unei opțiuni strategice încă neasumate. În momentul de față, există o inițiativă franceză de aprofundare a rolului propriei descurajări în securitatea europeană, inclusiv prin dialog strategic, exerciții și eventuală găzduire de aeronave franceze apte pentru misiuni de descurajare, însă nu există o confirmare a acceptării de către România a găzduirii unor componente nucleare. Dimpotrivă, declarația oficială română din 6 martie 2026 merge în sensul excluderii unei asemenea găzduiri în perspectiva medie.

Prin urmare, studiul trebuie formulat prospectiv și condițional. El nu răspunde la întrebarea „ce efecte produce o decizie deja adoptată?”, ci la întrebarea „care ar fi consecințele dacă România ar examina, în viitor, o asemenea opțiune?”. Această mutare de accent este esențială deoarece permite o analiză, în care avantajele, costurile, riscurile și condițiile de legalitate sunt comparate înaintea opțiunii politice. Din acest motiv, utilitatea studiului nu este una pur descriptivă, ci una informativă: el trebuie să furnizeze publicului și factorului politic o bază rațională de evaluare.

Cadrul teoretic: de ce este indispensabil pentru o decizie probabilă

Pentru a decide rațional într-o chestiune nucleară, nu este suficientă o reacție intuitivă, emoțională sau strict politică. Este necesar un cadru teoretic care să explice cum funcționează descurajarea, când este credibilă, în ce măsură poate fi „extinsă” unui aliat și de ce anumite aranjamente instituționale reduc riscul, în timp ce altele îl cresc. În lipsa acestui cadru, decizia publică rămâne captivă între sloganuri: „mai multă securitate” versus „mai mult pericol”. În realitate, ambele pot fi adevărate în același timp.

Teoria descurajării pornește de la ideea că un adversar este împiedicat să atace nu pentru că i se blochează fizic orice opțiune, ci pentru că ajunge să creadă că prețul agresiunii va depăși beneficiul anticipat. În plan nuclear, logica este extremă: eficiența descurajării derivă din capacitatea și voința credibilă de a impune costuri inacceptabile. NATO reiterează explicit că scopul fundamental al capacității nucleare este păstrarea păcii, prevenirea coerciției și descurajarea agresiunii.

A doua noțiune-cheie este descurajarea extinsă. Aceasta apare atunci când un stat nuclear promite, explicit sau implicit, că securitatea altui stat este inclusă în propriul calcul de descurajare. NATO

funcționează pe această logică: garanția supremă este furnizată în special de forțele strategice americane, iar forțele independente ale Franței și Regatului Unit contribuie la securitatea generală a Alianței prin existența unor centre separate de decizie, care complică calculul adversarului. NATO o spune direct: forțele strategice ale SUA sunt „garanția supremă” a securității Alianței, iar cele franceze și britanice contribuie semnificativ la securitatea ei.

A treia noțiune este nuclear sharing. În sistemul NATO, anumite state găzduiesc arme nucleare americane și pun la dispoziție infrastructură și aeronave dual-capable, dar SUA păstrează controlul absolut și custodia armelor. Acest precedent este decisiv pentru analiza României, fiindcă arată că există deja un model instituțional de găzduire nucleară într-un cadru aliat. Totuși, același precedent arată și limita: ceea ce este tolerat și legitimat politic în interiorul NATO nu se transferă automat, fără costuri juridice și politice, către o formulă europeană autonomă construită în jurul doctrinei franceze. NATO subliniază că aranjamentele de nuclear sharing fac parte din postura sa de descurajare și că Statele Unite păstrează controlul absolut asupra armelor desfășurate în Europa.

A patra noțiune, indispensabilă aici, este autonomia strategică europeană. Inițiativa franceză actuală pare să urmărească tocmai o adâncire a rolului descurajării franceze într-o arhitectură europeană mai robustă, fără a crea însă o „umbrelă nucleară” identică celei americane și fără a integra automat Franța în Nuclear Planning Group, din care ea continuă să nu facă parte. NATO precizează expres că Franța nu participă la NPG. Analizele recente ale președinției franceze și ale IFRI arată că noua doctrină franceză de „forward deterrence” caută să insereze mai profund descurajarea franceză în securitatea europeană, dar fără partajarea controlului și fără transformarea automată într-un **echivalent al umbrelei nucleare NATO**.

3. Contextul strategic: de ce apare acum această dezbatere

Dezbaterea nu a apărut în vid. Ea este produsul unei convergențe de factori. Primul este deteriorarea severă a mediului de securitate european după 2014 și, mai ales, după invazia pe scară largă a Ucrainei în 2022. Al doilea este accentuarea percepției că flancul estic, inclusiv regiunea Mării Negre, reprezintă o zonă de presiune strategică permanentă. Al treilea este revenirea întrebării privind gradul de suficiență al angajamentului strategic american pe termen lung, întreținută și de dezbateri politice interne din SUA. Reuters a legat explicit inițiativa lui Macron de criticile administrației Trump față de capacitatea și voința Europei de a se apăra singură, precum și de contextul mai larg de instabilitate geopolitică.

Pe fondul acestor evoluții, Franța încearcă să mute dezbaterea europeană de la simpla dependență față de garanția americană la o formulă în care securitatea europeană ar avea și o componentă nucleară franceză mai vizibilă. Vizita lui Emmanuel Macron la baza operațională Île Longue din 2 martie 2026 și documentele oficiale franceze publicate cu acea ocazie confirmă că Parisul tratează descurajarea ca element central al securității europene și că dorește un dialog mai structurat cu partenerii.

Pentru România, această dezbatere are relevanță directă din două motive. Primul este poziția sa geostrategică: România este stat de flanc estic, riveran Mării Negre și element-cheie în apărarea regiunii. Al doilea este natura vulnerabilităților asociate acestei poziții: proximitate față de conflictul ruso-ucrainean, expunere la presiune hibridă, relevanță operațională pentru logistica aliată și importanță în arhitectura de apărare regională. În consecință, România nu este un caz periferic, ci un posibil caz de test pentru măsura în care inițiativa franceză poate fi transformată în opțiune practică.

Cele două scenarii instituționale care schimbă complet analiza

Aici se află miezul întregului studiu. Nu orice „găzduire” este aceeași. Din punct de vedere juridic și strategic, diferența între un aranjament plasat în interiorul NATO și unul dezvoltat în afara structurii nucleare NATO este radicală.

În primul scenariu, inițiativa ar fi integrată formal sau funcțional în cadrul NATO. Aceasta nu ar însemna neapărat că Franța intră în NPG, dar ar presupune cel puțin compatibilizare doctrinară, procedurală și politico-strategică cu postura nucleară a Alianței. Avantajul major este că ar exista un cadru instituțional deja consacrat pentru consultare, exerciții, standarde de securitate, burden-sharing și management al riscului. NATO reafirmă inclusiv în februarie 2026 că nuclear burden-sharing și consultarea nucleară rămân principii fundamentale ale politicii sale nucleare.

În al doilea scenariu, mai apropiat de propunerea franceză actuală, inițiativa ar rămâne o construcție europeană sau bilateral-europeană în jurul doctrinei franceze, complementară NATO, dar nu absorbită de arhitectura sa nucleară. Acesta este, factual, scenariul cel mai apropiat de ceea ce a anunțat Macron. Analiza subliniază tocmai că noua doctrină franceză urmărește o „dissuasion avancée” fără a crea o umbrelă nucleară formală de tip NATO și fără a transfera controlul asupra arsenalului.

Din punct de vedere decizional, acest al doilea scenariu este mai dificil pentru România. El poate aduce beneficii politice și simbolice mai mari în raport cu proiectul autonomiei strategice europene, dar ridică și nivelul de incertitudine juridică, instituțională și geopolitică. Cu alte cuvinte, nu este suficient să întrebi „acceptăm sau nu?”; trebuie mai întâi să întrebi „în ce cadru exact am accepta?”. Fără această clarificare, orice decizie românească ar fi precar fundamentată.

Avantajele potențiale pentru România, dezvoltate explicit

Primul avantaj potențial este amplificarea credibilității descurajării pe flancul estic. Dacă un adversar percepe că teritoriul român este conectat nu doar la postura convențională aliată, ci și la o componentă a descurajării nucleare franceze, costul strategic al unei agresiuni crește. NATO însăși explică faptul că existența unor centre distincte de decizie nucleară complică evaluarea adversarului și contribuie la descurajare. Din această perspectivă, o legătură româno-franceză mai profundă în domeniul descurajării ar putea spori incertitudinea strategică a adversarului și, prin urmare, stabilitatea.

Al doilea avantaj constă în creșterea relevanței geopolitice a României. Un stat care devine platformă a unei componente sensibile de securitate europeană își schimbă poziția în ierarhia strategică. România ar trece de la statutul de beneficiar important al protecției colective la statutul de nod central al unei formule de descurajare europene sau euro-atlantice. Aceasta ar avea efecte asupra greutății sale în relația cu Franța, Germania, NATO și probabil chiar cu Statele Unite. Reuters a indicat deja că România este printre statele invitate la discuțiile care decurg din noua inițiativă franceză.

Al treilea avantaj este diversificarea garanțiilor de securitate. Într-un mediu strategic volatil, redundanța este utilă. Dacă securitatea României se sprijină nu doar pe umbrela americană din NATO, ci și pe o ancorare mai densă în descurajarea franceză, vulnerabilitatea față de eventuale fluctuații ale voinței strategice americane scade. Totuși, aici trebuie făcută o precizare: în formula franceză actuală nu rezultă că ar exista o garanție juridică echivalentă articolului 5 sau o extensie automată a „umbrelor” nucleare în sens american. Beneficiul ar fi deci unul de densificare strategică, nu de substituție juridică a NATO.

Al patrulea avantaj este accelerarea modernizării infrastructurii militare și a interoperabilității. Orice ipoteză de găzduire, fie și numai la nivel de aeronave, exerciții sau facilități conexe, ar

impune standarde sporite de securitate fizică, securitate cibernetică, apărare aeriană, protecție CBRN, comandă-control și reziliență logistică. Chiar dacă România nu ar ajunge la găzduire propriu-zisă, simpla participare la exerciții și la planificare ar putea aduce modernizare instituțională și tehnologică. NATO insistă în documentele sale pe coerența dintre componentele convenționale și cele nucleare și pe rolul exercițiilor regulate pentru credibilitatea misiunii de descurajare.

Riscurile și dezavantajele, dezvoltate fără echivoc

Cel mai grav risc este transformarea României într-o țintă strategică mai explicită. Acesta nu este un argument retoric, ci unul clasic al studiilor de descurajare. Un stat care găzduiește componente legate de misiuni nucleare intră inevitabil mai sus în lista de priorități de intimidare, sabotaj, lovire convențională sau presiune hibridă a adversarului. Cu cât infrastructura este mai sensibilă, cu atât costul de protecție crește, iar expunerea simbolică devine mai mare. În scenariul Mării Negre, această problemă este deosebit de serioasă.

Al doilea risc este escaladarea regională. În regiunea Mării Negre, simbolurile strategice au efect material. O eventuală prezență asociată descurajării nucleare franceze pe teritoriul României ar putea fi interpretată de Moscova ca o mutație de statut, nu ca simplă continuitate. Cu alte cuvinte, România nu ar mai fi doar stat de flank estic, ci avanpost al unei posturi nucleare franco-europene. Chiar dacă scopul declarat ar fi defensiv, percepția adversarului contează în ecuația stabilității.

Al treilea risc privește ambiguitatea beneficiului real. În actuala propunere franceză, controlul rămâne la Paris. Franța nu participă la NPG și nu a anunțat o cedare de codeterminare nucleară partenerilor. Prin urmare, România ar putea ajunge să suporte un risc strategic suplimentar fără a dobândi nici control operațional, nici co-decizie, nici o garanție juridică suplimentară echivalentă celei NATO. Aceasta este, probabil, cea mai serioasă rezervă rațională într-o analiză cost-beneficiu.

Al patrulea risc este fricțiunea intra-aliată. Dacă aranjamentul ar fi perceput drept alternativă la NATO sau drept nucleu al unei autonomii strategice care slăbește coeziunea transatlantică, România s-ar putea afla într-o poziție de echilibrare foarte incomodă între Paris și Washington. În schimb, dacă aranjamentul ar fi clar în interiorul NATO sau cel puțin complet compatibilizat cu aceasta, costul politic ar scădea considerabil. NATO continuă să afirme că forțele strategice americane rămân garanția supremă a securității aliate.

Al cincilea risc este cel intern. Tema nucleară produce aproape invariabil polarizare. În România, o astfel de decizie ar necesita un grad de consens instituțional și social greu de obținut fără o pregătire serioasă, fără dezbateri publice și fără o strategie de comunicare guvernamentală extrem de disciplinată. În lipsa acestora, orice inițiativă poate deveni teren fertil pentru dezinformare, panică socială și instrumentalizare politică.

Implicațiile juridice: nucleul dur al deciziei

Din perspectivă juridică, primul nivel este dreptul internațional al neproliferării. Tratatul de neproliferare obligă statele nucleare să nu transfere arme nucleare sau controlul asupra lor și statele nenucleare să nu le primească și să nu dobândească controlul asupra lor. Articolele I și II sunt centrale aici. Interpretarea tradițională a aranjamentelor de tip nuclear sharing în cadrul NATO a fost contestată doctrinar de decenii, dar NATO și statele implicate susțin că, atât timp cât controlul rămâne la statul nuclear și nu are loc transfer în timp de pace, nu se produce o încălcare a tratatului. Textul NPT și prezentările oficiale ONU arată clar miezul interdicției: transferul armelor sau al controlului asupra lor.

Pentru România, problema juridică nu este deci una simplă de tip „permite sau interzice absolut”, ci una de calificare exactă a aranjamentului. O formulă în interiorul NATO, analogă practicii existente, ar putea fi apărută prin precedentul nuclear sharing. O formulă bilateral-europeană nouă, în afara arhitecturii consacrate NATO, ar fi juridic mai vulnerabilă la critică, tocmai pentru că nu s-ar sprijini pe aceeași practică instituțională stabilizată. Cu alte cuvinte, legalitatea percepută este mai puternică în scenariul NATO decât în scenariul francez autonom.

Al doilea nivel juridic este cel aliat-instituțional. NATO are reguli, proceduri, consultare și exerciții. Ea dispune de Nuclear Planning Group și de un cadru de burden-sharing. Tot NATO precizează însă că Franța nu participă la NPG. Acest fapt are relevanță majoră: orice inițiativă franceză care ar pretinde legitimitate deplină de tip NATO fără integrarea într-un cadru consultativ adecvat ar rămâne instituțional incompletă.

Al treilea nivel este dreptul intern român. Chiar fără a intra aici într-o exegesă constituțională exhaustivă, este limpede că o asemenea opțiune ar necesita o bază politico-juridică robustă: mandat guvernamental clar, implicare prezidențială, probabil validare parlamentară și un regim normativ clar pentru staționare, securitate, responsabilitate și control democratic. Din punct de vedere al bunei guvernări, o decizie de acest tip nu poate fi rezultatul unui simplu acord executiv opac.

Analiza comparativă: NATO versus actuala propunere franceză

Dacă inițiativa ar fi plasată în interiorul NATO, România ar beneficia de patru elemente de reducere a riscului. Mai întâi, de un limbaj doctrinar familiar și acceptat aliat. Apoi, de proceduri de consultare și exerciții deja existente. În plus, de o legitimitate politică mai mare în raport cu Washingtonul și ceilalți aliați. În sfârșit, de o mai bună apărare juridică prin analogie cu nuclear sharing-ul actual. Acest scenariu nu elimină riscul strategic, dar îl face mai previzibil și mai administrabil.

În schimb, în formula apropiată de propunerea franceză actuală, România ar câștiga poate mai mult în planul relației speciale cu Franța și al profilului european, dar ar intra într-o zonă cu mai multă ambiguitate: nu ar exista NPG, nu ar exista un cadru deja sedimentat identic celui NATO, controlul ar rămâne exclusiv francez, iar percepția adversarului ar putea fi că Europa creează un strat nuclear nou, mai puțin predictibil. Această formulă este mai riscantă pentru un stat de frontieră decât pentru un stat aflat în adâncime strategică.

Prin urmare, pentru România întrebarea corectă nu este dacă inițiativa franceză este „bună” sau „rea” în abstract, ci dacă ea este suficient de instituționalizată și aliat-compatibilă pentru a justifica costul strategic suplimentar. În stadiul actual, datele publice sugerează că inițiativa franceză evoluează, dar nu oferă încă un cadru echivalent cu cel NATO.

Necesitatea unui model analitic de decizie strategică

Evaluarea unei eventuale găzduiri în România a unor componente ale descurajării nucleare franceze nu poate fi realizată exclusiv prin argumente politice sau prin reacții normative intuitive. În literatura strategică și în analiza de securitate, astfel de decizii sunt examinate frecvent prin intermediul unor **modele multicriteriale**, care permit compararea alternativelor de politică publică în raport cu un set de criterii strategice relevante.

Utilizarea unei matrice de evaluare este deosebit de utilă în acest caz deoarece ipoteza analizată nu are o singură formă instituțională. În realitate, trebuie diferențiate două scenarii distincte:

1. **Inițiativa franceză autonomă**, în care cooperarea nucleară ar avea loc în cadrul doctrinei franceze de descurajare, fără integrarea formală în mecanismele nucleare ale NATO.
2. **Inițiativa integrată în cadrul NATO**, analogă aranjamentelor existente de *nuclear sharing*, în care descurajarea franceză ar funcționa complementar arhitecturii nucleare a Alianței.

Această distincție este esențială deoarece implicațiile juridice, strategice și politice ale celor două scenarii sunt diferite.

Matrice comparativă: avantaje și dezavantaje pentru România

Criteriu strategic	Inițiativa franceză autonomă	Inițiativa în cadrul NATO
Credibilitatea descurajării	moderată – depinde exclusiv de doctrina franceză	ridicăta – integrată în sistemul de descurajare NATO
Legitimitatea juridică	mai contestabilă în raport cu regimul de neproliferare	mai solidă datorită precedentului nuclear sharing
Relația cu SUA	potențial tensionată	consolidată
Control decizional pentru România	aproape inexistent	consultare în cadrul mecanismelor NATO
Beneficii militare	moderate	ridicate (exerciții, planificare nucleară)
Risc de transformare în țintă strategică	foarte ridicat	ridicat, dar gestionabil
Impact asupra statutului geopolitic	foarte mare în Europa	mare în cadrul NATO
Cost politic intern	foarte mare	mare
Coeziunea aliată	potențial afectată	consolidată
Sustenabilitate strategică	incertă	ridicăta

Interpretare

Această matrice indică faptul că **varianta NATO oferă o combinație mai stabilă între legitimitate, credibilitate strategică și compatibilitate aliată**, în timp ce inițiativa franceză autonomă produce câștig geopolitic european, dar cu incertitudini instituționale mai mari.

Model multicriterial de evaluare strategică

Pentru a transforma analiza într-un instrument decizional mai riguros, criteriile pot fi ponderate în funcție de importanța lor strategică pentru România.

Scara utilizată:

- 1 = foarte nefavorabil
- 2 = nefavorabil
- 3 = mixt
- 4 = favorabil
- 5 = foarte favorabil

Matrice de scoring strategic-similar celor facute in analiza NATO

Criteriu	Pondere	Inițiativa franceză autonomă	Scor ponderat	Inițiativa în NATO	Scor ponderat
Credibilitatea descurajării	20	3	12	5	20
Soliditate juridică	15	2	6	4	12
Compatibilitate transatlantică	15	2	6	5	15
Control / consultare decizională	10	1	2	3	6
Utilitate militară	10	3	6	4	8
Risc strategic	10	1	2	2	4
Cost politic intern	8	2	3.2	3	4.8
Coeziune aliată	7	2	2.8	5	7
Sustenabilitate pe termen lung	5	2	2	4	4
Câștig geopolitic	10	4	8	4	8

Scor total

Scenariu	Scor total
Inițiativa franceză autonomă	50 / 100
Inițiativa în cadrul NATO	88.8 / 100

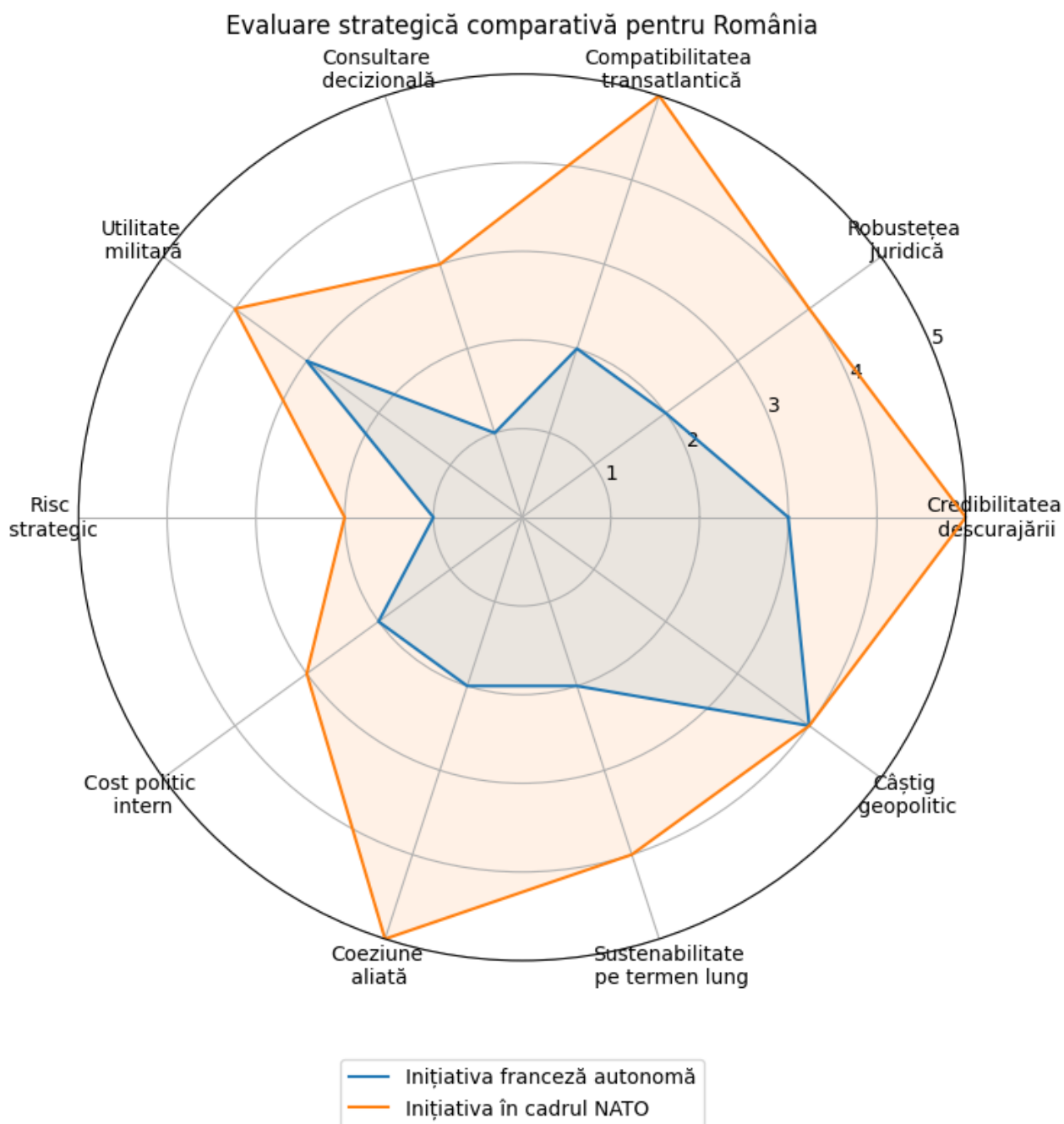
Interpretarea modelului

Modelul multicriterial indică o diferență semnificativă între cele două scenarii analizate. Integrarea inițiativei în cadrul NATO obține un scor mult mai ridicat datorită a trei elemente principale:

1. **credibilitatea superioară a descurajării**, rezultată din integrarea într-o arhitectură aliată deja consolidată;
2. **soliditatea juridico-instituțională mai mare**, datorită precedentului nuclear sharing;
3. **compatibilitatea transatlantică**, care reduce riscul de fragmentare a securității europene.

În schimb, inițiativa franceză autonomă oferă un avantaj geopolitic european mai pronunțat, dar acest avantaj este contrabalansat de incertitudini juridice și strategice mai mari.

Implicații pentru decizia strategică a României

Analiza comparativă și modelul multicriterial sugerează trei concluzii principale pentru România.

În primul rând, **scenariul integrării în NATO este cel mai favorabil din punct de vedere strategic**, deoarece combină legitimitatea juridică, credibilitatea militară și stabilitatea politică.

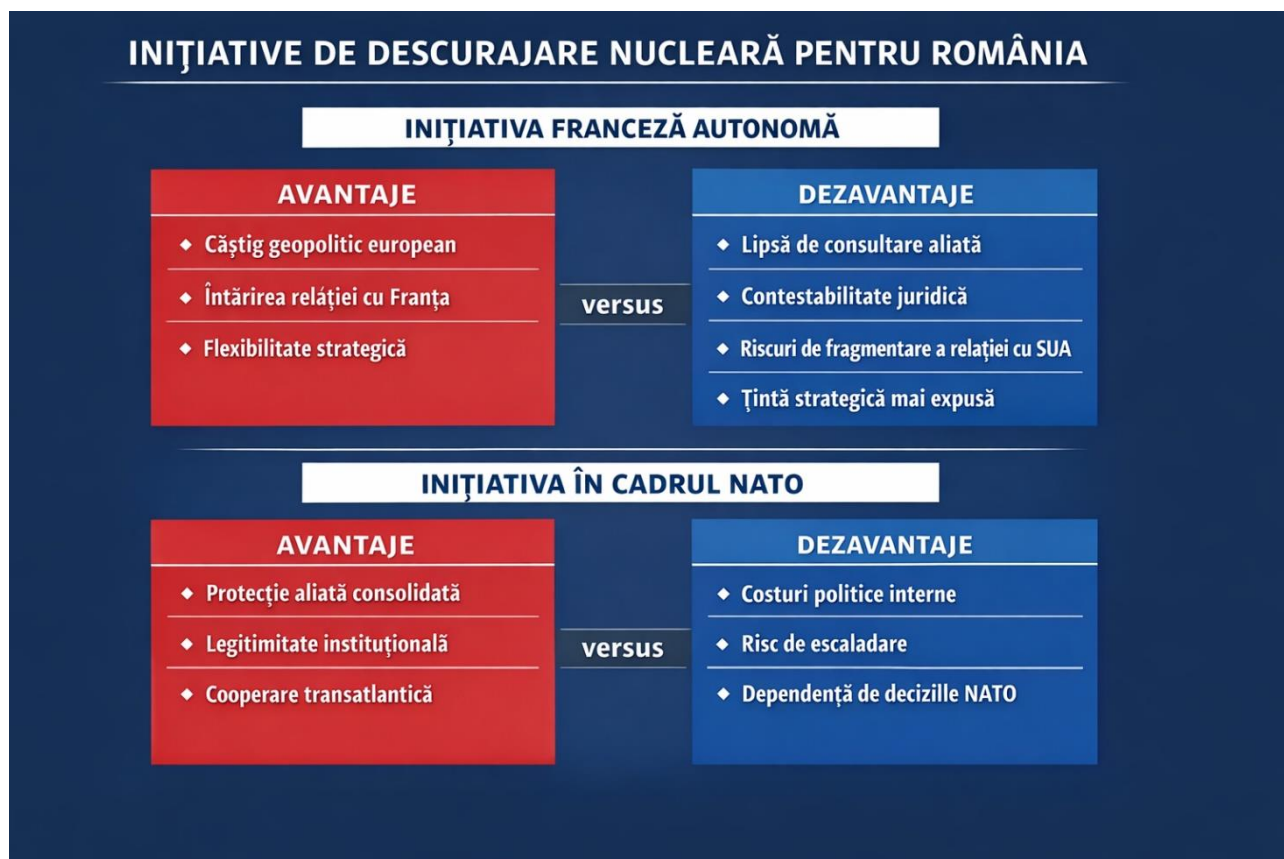
În al doilea rând, **scenariul inițiativei franceze autonome implică riscuri strategice mai mari**, în special în ceea ce privește relația transatlantică și percepția adversarilor.

În al treilea rând, în condițiile actuale ale mediului strategic european, **cea mai rațională opțiune pentru România rămâne participarea la dialog strategic și exerciții de cooperare fără asumarea imediată a găzduirii unor componente nucleare**.

Această poziție permite României să participe la evoluția arhitecturii de securitate europene, menținând în același timp flexibilitatea strategică necesară pentru adaptarea la evoluțiile viitoare.

Concluzia FORUMULUI SECURITATII MARITIME

România nu trebuie să treacă direct de la „nu” la „da”, ci să construiască un traseu gradual de evaluare. Acest traseu ar trebui să înceapă cu participarea la dialog strategic, exerciții, consultare doctrinară și evaluări comune de risc, fără angajament de găzduire. Această opțiune este compatibilă atât cu declarația actuală a președintelui României, cât și cu interesul legitim al statului român de a nu rămâne în afara dezbaterii europene privind descurajarea.

Dintr-o perspectivă strict analitică, România nu are, în acest moment, suficiente motive pentru a trece de la interes strategic la acceptarea găzduirii unor componente ale descurajării nucleare franceze, mai ales în forma autonomă sugerată de actuala doctrină franceză. Datele publice indică faptul că inițiativa franceză este reală, că dialogul cu partenerii europeni se adâncește și că România a fost invitată la discuții, însă tot datele publice arată că Bucureștiul a exclus, deocamdată, găzduirea.

Cea mai rațională poziție românească, în faza actuală, este una de deschidere strategică fără angajament de găzduire. România are interesul să participe la dezbateri, să înțeleagă arhitectura emergentă a descurajării europene, să obțină interoperabilitate și relevanță politică, dar nu are încă interesul suficient de clar demonstrat pentru a accepta transformarea teritoriului său într-un punct de expunere nuclear-strategică suplimentară. Dacă, în viitor, inițiativa se mută într-un cadru NATO sau într-un aranjament aliat complet validat și dacă mediul strategic se agravează substanțial, atunci evaluarea se poate modifica. În forma actuală însă, scenariul optim pentru România este cooperarea aprofundată fără găzduire.

Înainte de orice discuție despre găzduire, România trebuie să știe exact ce infrastructuri devin mai expuse, ce măsuri de protecție ar fi necesare, ce costuri bugetare apar și cum se schimbă profilul de risc hibrid și cibernetic. Fără această contabilitate strategică, decizia ar fi speculativă.

Orice discuție privind nuclearul produce panică, manipulare și simplificare. De aceea, statul român ar trebui să dețină din timp un cadru de comunicare bazat pe trei idei: control democratic, legalitate internațională și proporționalitate strategică. În absența unei asemenea doctrine, chiar și scenariile moderate pot fi compromise politic.

Dupa aprecierea noastră, scenariul găzduirii ar trebui luat în discuție numai dacă sunt îndeplinite cumulativ patru condiții: existența unei crize regionale agravante care schimbă radical evaluarea amenințării; integrarea inițiativei într-un cadru aliat clar; obținerea unui consens politic intern substanțial; și demonstrarea faptului că beneficiul de descurajare depășește explicit costul de țintire strategică.

FORUMUL SECURITATII MARITIME